

HILDE ENGELS (54) VERLOOR HAAR VADER OP JONGE LEEFTIJD

“Vier jaar was ik toen mijn vader stierf. Van zijn overlijden herinner ik me niets meer, al heb ik wel nog een paar herinneringen aan hem als persoon. Veel verder dan een paar flitsen gaan ze niet, maar toch heeft dat verlies de rest van mijn leven, tot op de dag van vandaag, gekleurd. Je groeit op in een gezin waar het gemis altijd latent aanwezig is. Je ziet een vorm van leegte die afstraalt op je moeder en je zussen en broers. Iedereen draagt dat verlies op zijn of haar manier. Mijn moeder sprak regelmatig over onze vader, maar over wat het verlies met ons deed, daarover hadden we het haast nooit.”

“In die tijd, begin jaren 70, was dat de gang van zaken. Psychologische opvang was er niet echt. Na de begrafenis zette je je leven gewoon verder. Dus deden we allemaal maar door, zonder tijd en ruimte te maken voor ons verdriet. Ik herinner me nog hoe ik er voor het eerst openlijk over durfde te praten op een bezinningsdag met onze klas. Ik was toen veertien. Veel verder dan een huilbui geraakte ik niet. Mijn verdriet zat vast. Het heeft nog een heel aantal jaren geduurd vooraleer ik over mijn verlieservaring kon praten. En kon ervaren hoe bevrijdend woorden bij het verwerken van een verlies kunnen zijn.”

“De kracht van woorden: ook bij Amfora, de organisatie die ik coördineer, is dat de kern. Sinds 2015 bieden wij mensen wier leven op een einde loopt, de kans om via een interview hun verhaal te vertellen. We nodigen ze uit om terug te kijken op hun leven en vooruit te kijken naar het afscheid. We stellen vast dat het voor de meeste mensen bevrijdend werkt om daarover te kunnen praten. Vaak is het makkelijker om dat soort gesprek aan te gaan met een ‘veilige vreemde’ dan met een naaste. Ik vergelijk de rol van interviewer graag met die van ‘passeur de mots’.”

“Deze eindelevensverhalen werken verbindend. Het verhaal

‘Mensen worden milder in het aanschijn van het einde’

wordt niet alleen opgetekend, maar ook in een klein boekje uitgewerkt. Het wordt bewaard in een verbinddoos die na het overlijden aan de naaste(n) gegeven wordt. Zo krijgen ze iets kostbaars dat ook na de dood een aanleiding vormt om in gesprek te gaan over de overledene. Voor veel mensen werkt dit helend. Het brengt de dode terug in het rijk der levenden, en geeft zo een spirituele dimensie aan de dood.”

“Zelf had ik de voorbije jaren de kans om zeventig mensen te interviewen (ze schreef er ook het boek *Afscheid dat verbindt over, red.*). Wat ik vooral uit de gesprekken leerde, is dat mensen in het aanschijn van het einde milder worden.

Velen, zijn, ondanks de klappen die het leven hen uitdeelde, dankbaar. Ze willen hun dierbaren vooral laten weten dat ze hen graag zien. De liefde die ze voor hen voelen, is de belangrijkste boodschap die ze willen meegeven.”

“Of ik spijt heb dat er in mijn jonge jaren niet meer aandacht aan het verwoorden van mijn verlies besteed werd? Weet je, het leven gaat zoals het gaat. Ik denk dat de confrontatie met de dood

op jonge leeftijd me geleerd heeft om met tegenslagen om te gaan en zaken in een breder perspectief te plaatsen. Door de jaren heen ben ik alvast gaan beseffen hoe woorden je kunnen helpen om afscheid een plaats te geven. Vandaag kijk ik naar afscheid als een scharniermoment. Een soort van schakel binnen een grote keten die ons met elkaar over de eeuwen heen

verbindt. Afscheid hoort dan ook bij het leven. En het leven is meer dan de moeite om geleefd te worden. *Gracias a la vida!*”

Meer informatie over vzw Amfora via www.amfora.be.

WIN WIN WIN
Markant Magazine mag drie
exemplaren weggeven. Stuur een mail
naar redactie@markantvzw.be